

De terechtstelling der vijf honderd slaven. (Blz. 27.)

— Verheven gebieder, hernam ze op onderdanigen toon, de mensch is hier op de wereld geplaatst om van het leven te genieten. De vrouw, die gij eenmaal uw vertrouwen schonkt, die gij huwdet opdat ze u liefde en leven zou schenken, heeft dit leven vergald; ik, en misschien ik alleen weet dat ze u menigmaal gefolterd heeft in uw edelste gevoelens, dat zij u in pijn en smart stortte en u van verdriet ten grave zou doen dalen. O..., ver-

volgde zij, toen ze zag dat de keizer weemoedig het hoofd schudde, ik weet alles, ik weet dat zij des nachts het keizerlijk paleis ontvlood. Uw lijdensbeker werd tot den boord toe gevuld wanneer deze vrouw, tijdens uw afwezigheid, te Rome openlijk haar huwelijk liet inzegenen met Silius. Ja, Cesar, de vrouw die gij huwdet, die u toebehoorde, trad, ô schande, ten tweeden male in het huwelijk met dien hond.

De keizer staarde droefgeestig vóór zich, zijn verontwaardiging was geweken, zijn geest herdacht de gebeurtenissen, die hem zooveel lijden hadden berokkend.

Agrippina las in zijn open blik en haar zwarte ziel juichte.

— Allen weten, vervolgde ze, hoe hard gij de medeplichtigen van deze ongehoorde daad hebt gestraft, doch wat baatte het, het feit was voltrokken en geheel Rome was getuige geweest van de schande eens Cesars.

Claudius gevoelde nog dat de spot zijner onderdanen hem in de ooren drong, hij verborg het gelaat in de handen en bleef geruimen tijd in deze houding zitten.

Het gelaat van Agrippina werd door een helsch vuur verlicht; had de keizer haar op dit oogenblik kunnen beschouwen dan had hij voorzeker vol afschuw die vrouw van zich gestooten.

Nogmaals hervatte zij het woord, doch ditmaal met snikkende stem, terwijl tranen haar over de wangen rolden.

— Ik ook, Cesar, voelde gansch de uitgestrektheid van uw wee, de Goden hebben ons, arme stervelingen, hun evenbeeld gezonden, en in de ziel van elken Romein klopt de ziel van hun goddelijken keizer. Zij lachen wanneer de smart hem het hart drukt. En ik ben heden tot u gekomen, Cesar, wijl ik wist en gevoelde dat u troost noodig hadt, opdat ge zoudt vernemen dat al de Romeinen gelooven dat de Goden Messalina de straf harer misdaden hebben gegeven. Laat me thans voor de dieren in de arena werpen, goddelijke keizer Agrippina heeft u gezegd wat haar op het hart lag.

De oude sukkelaar voelde niet dat de slang hem om het harte slingerde, hij was zeer geïrriteerd, blikte Agrippina in de donkerzwarte cogen en sidderde.

Was het ontroering of medelijden met de smart die in haar oogen scheen afgebeeld, of een somber voorgevoel dat het ongeluk hem uit zwarte wolken toegrijnsde?

De gebeurtenissen zullen het ons bewijzen. Claudius nam de handen van Agrippina in

de zijne en trok haar tot zich, zoodat hij haar warmen adem op het gelaat voelde.

— Agrippina, lispelde hij, van waar komt toch die zoete kracht uwer woorden. Ze dringen mij als zachte balsem op de opengelegde wonden, ze streelen mijn gemoed als de adem uit der Goden mond. Wat zijt gij bekoorlijk, Agrippina, en hoe vlug verzwinden de weëen bij het aanschouwen van uw blik. Sta op, voegde hij er bij, en neem plaats naast mij in dezen zetel.

Agrippina weigerde in 't begin, zij stamelde dat zij deze zoo groote eer niet verdiende, dat zij beschaamd en verlegen was over de gunst van Cesar.

Maar de keizer drong aan en toen zette Agrippina zich in den haar aangeboden zetel.

— Zeg mij nu, Agrippina, welke was de bijzondere drijfveer die u aanzette om mij te komen opzoeken?

Agrippina barstte opnieuw in tranen los.

— Omdat niemand meer dan ik al het ontzettende van uw lijden gevoel, antwoordde zij. Omdat ik in hetzelfde geval verkeerde als gij.

— In hetzelfde geval?

— Ja, genadige Cesar. Toen ik voor de tweede maal in het huwelijk trad met Crispus Passienus, een man dien ik oprecht beminde, werd deze mij plotseling ontruikt door een misdadige hand. Zekeren morgen vond men hem dood te bed en niemand is ooit te weten gekomen wie den dolk had toegestooten. Het was een harde slag voor mij en had ik toen geen kinderen gehad, het leven zou mij ondragelijk zijn geworden. Ik overleefde de misdaad en kon mijn groote smart bedwingen door mij gansch met de opvoeding mijner kinderen bezig te houden.

De valsche vrouw had zelf den dolk in het hart van haar rampzaligen echtgenoot geploft.

— Thans nog voegde zij er huichelend bij, zoek ik gansche dagen om den moordenaar te ontdekken. Des nachts word ik uit mijn droomen wakker geschud door de beeltenis van mijn ongelukkigen echtgenoot, die me droefgeestig aanstaart en me schijnt te vragen: Hoe lang nog. Agrippina, zal ik in het

onmetelijke rijk der schimmen moeten rondwalen alvorens gij mij, door het ontdekken van den moordenaar, uit de pijnen zult verlossen ?

— Verschrikkelijk ! Verschrikkelijk ! mompelde de keizer, terwijl hij met een doek het klamme zweet van zijn voorhoofd wischte.

We bevinden ons dus in dezelfde omstandigheid, voegde hij er bij, en wie weet, Agrippina, of het geen voorbeschikking der Goden is.

Eensklaps zweeg hij, want hij meende te veel te hebben gezegd.

Agrippina voelde dat zij zegevierde, zij wilde juist den ouderling een dubbelzinnig antwoord geven, toen een slaaf Pallas kwam aankondigen.

— Dat hij binnentrede, beval de keizer.

Agrippina wilde opstaan en zich verwijderen, maar de keizer hield haar tegen en zeide dat hij voor haar geen geheimen meer bezat.

De lezer kent reeds het onderhoud dat Pallas met Claudius had, alsook dat het gesprek plotseling werd onderbroken door Christina, het voedsterkind van Claudius, en Agrippina door een stoute handeling den keizer een besluit had afgedwongen, dat de grijsaard in een andere omstandigheid niet zou hebben genomen.

Toen de hoofdman en Christina verdwenen waren, bleef de keizer ten hoogste verbitterd door de woorden van zijn pleegkind. Hij was er door gekrenkt, inzonderheid omdat ze in de aanwezigheid van Agrippina werden uitgesproken.

Dit feit bewijst genoeg dat hij zich reeds in de netten der sluwe vrouw had laten wikkelen. Hij zou verder en verder gaan totdat zij hem gansch zou hebben omkluwd.

Na een oogenblik stilte richtte de keizer opnieuw het woord tot Agrippina

— Van waar komt dit plotselinge medelijden van het volk voor dien ellendigen troep slaven ? Dit verwondert me des te meer daar ik hetzelfde volk in honderden omstandigheden zich tot bedwelmens toe heb zien verheugen bij het zien van bloed, het honderden malen den dood der zwaardvechters heb hoo-

ren eischen, met waanzinnigheid zag toejuchen wanneer de tanden der leeuwen of tijgers in de lillende ingewanden van de slachtoffers knarsten en hun beenderen tot splinters deden kraken. Ik herken het Romeinsche volk niet meer. Welk is dan de reden van dit wonderlijke verschijnsel ?

— Deze zal niet moeilijk te ontdekken zijn, antwoordde Agrippina met een akeligen glimlach.

— Weet gij het soms, Agrippina ?

— Cesar, het is noodig dat gij het eenmaal verneemt. Een diepe verandering ondermijnt langzaam de zeden van het Romeinsche volk, een verandering, die ik met den grootsten angst volg. Sedert eenige jaren preekt een bandeloze troep havelooze lieden, welke de zeden en gewoonten van onze voorouders en ons volk haten, een gevaarlijke leering, en het zijn juist de slaven, die zij onder hun ijverigste toehoorders rekenen, die zij onderwijzen in de liefde tot de vrijheid, die hun aanhangers worden.

— Meermaals reeds hoorde ik van deze sekte gewagen, onderbrak Claudius, en me dunkt dat Christina mij herhaaldelijk daarover sprak.

Bij den naam van Christina gloeide Agrippina's gelaat van toorn.

— Cesar, antwoordde zij, Christina behoort ook tot die gevaarlijke sekte, ook zij ruit de slaven op, en, voegde ze er geheimzinnig bij, wie weet of zij Stephanus niet aanhitste om de keizerin te vermoorden.

De slag trof.

Keizer Claudius sprong op en zijn stem sidderde:

— Neen, Agrippina, neen, spreek daar niet van, Christina is het edelste meisje, dat op de wereld leeft en niet in staat om het kleinste diertje kwaad te berokkenen.

Maar Agrippina schudde het hoofd.

— Gij weet niet, Cesar, waartoe de aanhangers dier vuige sekte in staat zijn. Men heeft het meermaals gezien dat de zachtste wezens, door fanatisme opgezweept, tot de schrikkelijkste wandaden overslaan.

En Agrippina staafe deze bewering door

het aanhalen van verscheidene voorbeelden.

Doch de keizer bleef halsstarrig het hoofd schudden. Hij kende zijn pleegkind te goed, hij besefte al het edele van haar gemoed.

— En ik zeg u, Cesar, dat U en den Romeinschen staat groote onheilen te wachten staan, zoo ge niet onmiddellijk handelend optreedt en deze ongehoorde leering in de kiem versmacht. Ik weet hoe groot de liefde is die gij Christina toedraagt, doch groote mannen hebben zich altijd door groote daden onderscheiden.

— Ik blijf er bij, antwoordde Claudius, dat Christina met deze geheime lieden geen kwaad doet.

— Cesar, ik kan u van het tegendeel verzekeren. Zooeven nog beriep Christina er zich op, dat zij de Romeinen tot verzet zou bijeenroepen. Op dit oogenblik is er misschien reeds een omwenteling in aantocht, het bloed uwer trouwe soldaten aan het stroomen. Christina, uw pleegkind, heult met de slaven en de heffe van het volk, die door die omwentelaars worden bekeerd, zij zal Rome in opstand brengen tegen haar pleegvader, en wie weet, hem misschien zelf den dolk in het hart stooten.

De keizer sprong verschrikt op.

— Agrippina! riep hij angstig, hetgeen ge daar zegt is onzinnig. Christina...

— Ik vergelijk slechts de feiten, antwoordde de helsche vrouw kalm. Herinner u Brutus, die in den Senaat zijn pleegvader doorpriemde. Ik wil verder niet meer aandringen, maar roep u toe met al de liefde, die ik voor u gevoel, met al de overtuiging waarvoor mijn hart vatbaar is: Cesar! Cesar! hoed u!

Claudius was besluiteloos.

Agrippina had behendig den argwaan in het brein van den keizer geworpen. Deze groeide aan en overmeesterde hem weldra geheel.

In die dagen was het een gewoonte dat een vader met eigen handen zijn kind wurgde en wederkeerig een kind zijn vader. Wanneer hiertoe staats- of andere aangelegenheden bestonden gebeurde zulks meermaals, en de ge-

schiedenis heeft er ons verscheidene voorbeelden van gegeven.

Het was dan geen wonder dat keizer Claudius, vrezend voor zijn leven, weldra door drongen werd van Agrippina's waarschuwing en een geheime vrees in zich voelde oprijzen.

Een plotseling voorval zou dit gevoel nog meer aanwakkeren.

Een slaaf kwam de komst aankondigen van Publius, den onderhoofdman der lijfwacht.

Deze trad met ontsteld gelaat binnen en viel voor den keizer op de kniën.

— Welk onheil brengt gij me weder? vroeg Claudius vertoorn.

— Edele gebiedier, stamelde Publius, toen de strafpleging op de vijfhonderd slaven voltrokken was verdween Pallas spoorloos. Al de opzoekingen, die ik tot heden toe liet doen, bleven vruchteloos.

Agrippina's gelaat werd door een straal van vreugde beschenen, doch de keizer bemerkte het niet, zoo diep ontroerde hem deze tijding.

Zijn adem stikte hem in de keel, hij wilde woorden van gramschap zijn borst laten ontvallen, maar zijn prevelende lippen gaven geen enkel geluid. Er woedde een storm in de ziel van den ouderling, die hem zou verpletteren indien hij niet uitbreken kon.

Hij bracht de handen aan de keel en krabde met de vingers door het ruwe vel; het bloed ontvlood het opengereten vleesch en verfde de met goud bestikte toga rood.

Agrippina liep op hem toe, nam een glas water, goot den inhoud in zijn mond en wreef zijn slapen.

Het ijskoude vocht dreef het bloed sneller door de aders, de zenuwen ontspanden, het water klokte en borrelde in de keel.

De keizer was gered.

Alhoewel hij over gansch zijn lichaam nog beefde en zijn handen krampachtig open en toe gingen, daalde er kalmte in zijn brandend lichaam, hij liet zich in den zetel zakken en zuchtte diep.

Na eenige oogenblikken kwam hij tot bezinning en kon hij zich rekenschap geven van den toestand.

En de oude keizer, die koelbloedig het bevel had gegeven tot het vermoorden van vijfhonderd onschuldigen, schreide van smart bij het hooren dat zijn trouwe Pallas verdwenen was.

Hij schreide als een kind en geen der twee aanwezigen dorst de uiting van zijn opperste droefheid door een woord of gebaar onderbreken.

Toen hij was uitgeweend, richtte hij zijn bestraande oogen op Publius, die nog steeds gekniel lag, en vroeg:

— Hoe legt gij die verdwijning van Pallas uit?

— Edele gebieders, antwoordde Publius, het was duister toen de slaven hun rechtmatig loon ontvingen, geheimzinnige schimmen dwaalden op de plaats rond. Ik had Pallas hiertegen gewaarschuwd, doch hij scheen er niet veel acht op te slaan. Toen wij in rang geschaard stonden om te vertrekken, zag ik Christina, die zich in druk gesprek met eenige schuwe kerels onderhield. Zij wenkte Pallas en van dit oogenblik af bleef hij onvindbaar.

Claudius werd meer en meer getroffen.

Hij durfde nauwelijks het woord tot Publius richten, uit vrees de verschrikkelijke waarheid te zullen vernemen.

Eindelijk moest hij het toch wagen.

— Wie waren deze mannen? vroeg hij met beklemde borst.

— Men noemt ze Kristenen of Nazareërs, antwoordde de onderhoofdman.

Agrippina wierp den keizer een triomferenden blik toe.

— Ik heb het u gezegd, sprak ze, ook Christina behoort tot die afschuwelijke sekte.

Claudius liet nogmaals het moede hoofd in de handen zakken. Het duizelde hem zoo vreemd in het brein, hij zou moeten besluiten tot een stap waarvoor hij zelf liever zijn leven zou hebben gegeven.

— Ik kan het niet gelooven, zei hij na een poos. Christina kan niets gemeens hebben met die mannen. Publius ge zult u hebben vergist.

— Neen, edele gebieders, antwoordde deze nederig. Ik zag ze duidelijk, en geheel Rome zal met mij kunnen verklaren dat ze vóór den

Marmertijnschen kerker het volk tot oproer en verzet aanspoorde. Ik roep de Goden tot getuigen van hetgeen ik zeg.

— Deed ze dat werkelijk ten aanschouwe der Romeinen? hijgde de keizer.

— Ja, Cesar.

— Zoo! Zoo! Zoo! mompelde Claudius, terwijl zijn opengesperde hand op de tafel beefde. Zoo! Zoo! Zoo!...

Een nieuwe stilte volgde, log drukte de atmosfeer in het vertrek, er hing een klomp lood over het paleis, die de bewoners dreigde te verpletteren.

Agrippina behield haar kalmte, alhoewel zij de verwezenlijking harer plannen zag naderen. Oplettend beschouwde zij den ouderling en zag dat deze weldra tot een vast besluit zou komen.

— Sta op, beval hij Publius, ge zult verdere inlichtingen nemen naar Pallas. Ik wil dat hij gevonden worde, dat men mij over zijn verdwijnen inlichte. Ga heen, Publius, en vrees de wraak van uw keizer zoo ge onverrichter zake zoudt terugkeeren.

Publius stond op en verwijderde zich. Aan het voorhangsel bleef hij echter plotseling staan, het scheen hem dat hij een hoofd had zien verdwijnen.

Hij nam zijn dolk en, terwijl zijn daad niet door den keizer bemerkt, doch door Agrippina met een hoofdknik aangemoedigd werd, stiet hij het blanke lemmer in den wand.

Alles bleef stil, geen kreet, geen geluid, geen zucht. De onderhoofdman doorzocht de andere kamer, maar vond geen spoor van een menschelijk wezen.

— Ik zag nochtans iets bewegen, mompelde Publius. Wat geschieden er toch zonderlinge zaken in de omgeving van den keizer, doch bij Jupiter, ik zal trouw de wacht houden.

Hij verwijderde zich en riep de noodige soldaten tot het voltrekken van 's keizer's bevel.

Een paar uren later keerde hij met zijn troepje terug en kondigde Claudius aan dat men Pallas, badend in zijn bloed, had gevonden.

De booze vrouw die zich nog immer bij den keizer ophield, zegepraalde.

De smart van Claudius werd, bij het zien van den in zijn oogen zoo trouwen hoofdman, een stond verdrongen door een hevige gramschap.

— Christina! Christina! riep hij, wat zijt ge ondankbaar, wat heeft de keizer u misdaan om zulke handeling te wettigen.

Hij beval dat men de noodige zorg zou besteden tot heropwekking van den levenloozen Pallas, en al de machten in zou spannen om tot een goeden uitslag te geraken.

Intusschen was Agrippina genaderd en had hem vertrouwelijk de hand op den schouder gelegd.

Bij deze enkele aanraking rilde de oude keizer over gansch zijn lichaam, zijn zenuwen ontspanden en hij kreeg het volle besef van de oneindige diepte zijner smart.

— Wat ben ik ongelukkig! snikte hij. Gisteren werd mij Messalina ontnomen, heden mijn trouwe Pallas, en morgen...

Hij dorst niet uitspreken.

Maar de duivelin, die aan zijn zijde stond, volledigde het woord, dat in 's keizer's mond stikte:

— En morgen Christina, edele gebieder. Ja, Christina, hoe hard en zwaar die slag voor u ook moge wezen. Zij moet sterven voor de veiligheid van den Staat, voor het leven van onzen goddelijken keizer.

Zachtjes werd het voorhangsel weggenomen en in de opening vertoonde zich het angstig gelaat van een slaaf.

Hoe zacht de beweging ook was, toch had Agrippina ze gehoord; zij keerde zich om en, naar de deur loopend, wilde zij den bespieder op heeterdaad betrappen.

Het voorhangsel sloeg toe, een lichte golfing rimpelde de tapijten die de muren dekten, doch nergens vond Agrippina het spoor van den bespieder.

— Wat is er gaande? vroeg Claudius angstig, toen hij de beweging van Agrippina bemerkte.

— Dat de goddelijke Claudius tot in zijn paleis door bespieders wordt omringd, en de Nazareërs het op 't leven van den grijzen keizer hebben gemunt.

— Op mijn leven? kreet Claudius angstig.

— Ja, verheven gebieder, doch zoolang Agrippina in uw nabijheid zal wezen, zal er geen haar van uw goddelijk hoofd worden gekrenkt.

— Ja, zei de keizer, blijf steeds bij mij, Agrippina, il gevoel dat ik in uw bijzijn gerust kan wezen.

En zich eensklaps bezinnend, nam hij haar handen.

— Wilt gij keizerin worden? stamelde hij; met Claudius lief en leed deelen, naast mij op den troon plaats nemen?

Agrippina stikte bijna van blijdschap; de keizer schreef dit toe aan de ontroering welke dit voorstel bij haar verwekte.

Beiden waren zoozeer ontroerd dat ze niet hoorden dat iemand zachtjes een dolk in den wand wrong en hiermede een kleine opening maakte.

Agrippina zonk voor Claudius op de knieën en sprak, terwijl valsche tranen uit haar oogen over haar schoone wangen slierden:

— Cesar, verheven gebieder..., Claudius..., ziehier uw nederige dienaars..., het geschiede volgens uw woord...

Claudius richtte haar op en de slang die hij aan zijn borst koesterde gaf hem den verlovingskus.

— Dierbare Agrippina, mompelde Claudius.

— Lieve Claudius...

— Morgen zal geheel Rome vernemen dat ik u tot keizerin verheven heb.

— Dank, Claudius..., doch, voegde zij er bij, sta mij nu een gunst toe.

— Spreek, dierbare Agrippina...

— Hetgeen ik u vraag wordt me slechts ingegeven voor uw eigene veiligheid. Het is waar, het offer zal groot wezen, doch de bedoeling is des te edeler.

— Het zij u bij voorbaat toegestaan, lieve...

— 't Is niet voor mij zelve dat ik het verlang, maar ik herhaal het, 't is voor u, Claudius. Christina...

De keizer schudde het hoofd.

Voor het gat in den wand werd een menschelijk oor gelegd.

— Ja, ik weet het, vervolgde Agrippina, het offer zal u pijn doen, doch het moet. Christina moet heden nog verdwijnen, onschadelijk worden gemaakt.

— Neen, neen, mompelde de keizer.

— Denk er goed over na, Claudius het meisje zal...

Nogmaals onderbrak de keizer haar met angstige stem.

— Zwijg, Agrippina, zwijg, vorder van mij dit offer niet. Men heeft mijn twee kinderen Octavia en Britannicus reeds ver van mij verwijderd, slechts Christina blijft me over. Het meisje is mij dierbaar als het licht mijner oogen... Vraag verder niets meer, niets meer...

Hij hijgde naar adem.

Agrippina, de duivelachtige vrouw, liet evenwel haar prooi niet los. Zij naderde den keizer dicht, legde haar hand om den hals en streelde met haar aangezicht zijn sneeuw witte lokken.

— Claudius, zoek den toorn der goden niet te wekken, wat zij besluiten moet voor ons

heilig zijn. Indien gij op Christina haar rechtvaardige straf laat toepassen, zal ik zorgen dat uwe kinderen, Octavia en Britannicus terugkeeren. Een kind ontvalt u, twee worden er u in de plaats geschonken.

Een vreeselijke strijd woedde in het hart van den ouden man, een strijd die weldra eindigde toen hij Agrippina in de bezorgde oogen zag.

— Het zij zoo, mompelde hij, Christina zal sterven.

Agrippina moest een juichtoon onderdrukken.

— Zij zal sterven, vervolgde de keizer, doch dat het spoedig weze en ik van haar niets meer hoore, dat men mij van haar dood onbewust late.

Hij nam een in blanco opgestelde ter dood veroordeeling en gaf die Agrippina over.

Deze nam het blad aan, zette zich neer, vatte de vederpen en vulde den naam in.

Zij borg het toen in haar boezem, terwijl een helsche vreugde haar gelaat verlichtte.

Het oor aan den wand verdween eensklaps.

HOOFDSTUK V

HET OFFER

Christina had geen besluit genomen, maar begaf zich gebroken van vermoeyenis naar haar slaapvertrek en legde zich te ruste.

Morgen zou zij den keizer spreken en hem alles te kennen geven.

Zij zou hem zeggen dat het haar walgde nog langer in het bijzijn te leven van een moordenaar, van een man die vijf honderd onschuldigen aan zijn wraaklust had geofferd.

Zij zou hem tevens verklaren dat zij de Goden niet meer kon aanbidden, die het bijgehoof verzaakte en de leering van Jesus-Christus had aangenomen.

Zij wist dat ze den grijsaard veel verdriet zou berokkenen, dat hij in gramschap losbarsten en den vloek der Goden over haar hoofd roepen zou.

Maar wat gaf het haar.

Vast stond zij bij haar besluit; te lang reeds had zij het moeten aanzien dat de Romeinen, in hun zoogenaamde beschaving, erger waren dan de barbaarsche volkeren, omdat zij wisten welk onheil ze stichtten en hun beschaving rugsteunde op de zedeloosheid.

Wat zou het morgen zijn?

Misschien zou de keizer haar in zijn toorn voor de wilde beesten in de arena laten werpen, of haar laten pijnigen totdat haar lichaam nog slechts één wonde zou vertoonen.

Toch kon hij ook, in zijn hevige liefde voor haar, ze slechts verbannen of, indien hij wilde, onder zijn slaven laten dienen.

Dit zou het ergste geval zijn.

Zij wist dat men er de voorkeur aan gaf nooit geboren te zijn dan onder de Romeinen als slaaf te dienen.

Het leven werd dan ondragelijk, want men beschouwde de slaven niet als menschen, maar minder nog dan dieren.

De honden kregen brokken van 's meesters tafel, doch de slaven kregen vaak de zweep in plaats van eten.

Sommigen nochtans waren goed voor hun bedienden, maar deze maakten een uitzondering op den algemeenen regel. Een slaaf was de eigendom van den patriciër, die over zijn leven naar goeddunken kon beschikken.

Ach, neen, dat men haar toch nooit, nooit onder de slaven mengde, dan liever duizendmaal den dood.

Wat zonderlinge tijding had Paulo, de slaaf, haar echter bij haar binnentreden in het paleis in het oor gefluisterd :

« Agrippina zal tot keizerin worden verheven en heeft uw dood besloten ! ».

Indien zij den trouwen Paulo niet beter hadde gekend, voorzeker zou zij hem als een lasteraar hebben uitgescholden.

Maar Paulo was een kristen en daarenboven een braaf man, die in de ergste omstandigheden zijn lot met gelatenheid droeg.

Nu kwam het haar voor den geest dat het Agrippina was die Pallas de soldaten tot ontzetting zijner manschappen had toegevoegd.

Van waar die plotselinge verandering ?

Het meisje kon er niet lang aan denken. Haar geest was te moede, haar lichaam had tevens rust noodig, daarbij bezielde haar die bovennatuurlijke kalmte en gelatenheid die de eerste kristenen zoozeer kenmerkten.

— Goede Jesus, bad ze, ik stel mij onder Uw hoede. Dat Uw Heilige wil geschiede.

En kalm sliep ze in.

De morgen gloorde reeds aan de Oosterkim; de witte wolkjes die als donzige vachtjes aan den trans voerden, kleurden in goudglans en trokken op; de hemel werd met een lichtblauw waas overdekt; er zou een schoone dag aanbreken.

Nauwelijks kon Christina een paar uren in een zoeten sluimer rusten, of zij werd plotseling gewekt door een herhaald en dringend kloppen op de deur harer kamer.

Daar deze nooit op slot werd gedaan,

wachtte zij tot de ontijdige bezoeker zou binnentreden.

Doch het geklop werd spoedig hernieuwd.

Dat was Cyprilla, haar slavine niet. Deze kwam steeds ongenoodigd binnen.

Christina had zich geen rekenschap gegeven van den verlopen tijd. Het was reeds volle dag, de zon drong met haar zilveren lach door het wijdgeopend venster harer kamer.

— Binnen! riep zij.

Het gladgeschoren gelaat van den slaaf Paulo vertoonde zich in de opening der deur.

Vreesachtig blikte hij in het rond, zag zijn meesteres angstvallig aan, want het was een slaaf streng verboden ongevraagd de vertrekken zijns meesters te betreden.

Doch Christina maakte nooit gebruik van de strengheid der Romeinsche gewoonten en wetten. Ook in dit geval was haar blik niet hard, maar zag zij den trouwen Paulo onderzegend aan.

Deze dorst niet nadertreden, de vrees weerhield hem nog immer.

— Treed binnen, vriend, beval Christina zacht. Er is iets ongewoons gaande, niet waar, want uw gelaat drukt angst en kommer uit. Zeg me spoedig wat u aandreef mij te komen opzoeken.

De slaaf gehoorzaamde, sloot de deur achter zich en viel voor zijn meesteres op de kieën.

— Vlucht! stamelde hij, vlucht, want binnen eenige stonden is het te laat.

— Wat is er gaande, Paulo, waarom moet ik vluchten ?

— In Godes naam, hervatte Paulo, talm niet langer. Dreigend pakt het onweer zich boven uw hoofd samen, vlucht, vlucht, vlucht zoo gij door den bliksem niet wilt getroffen worden... Och, genadigde gebiedster, voegde hij er bij, ik zei u reeds dat Agrippina uw dood besloten heeft; heden nog zal zij als keizerin uitgeroepen worden en de keizer heeft uw dood onderteekend.

— Weet ge mij nu ook te zeggen waarom? vroeg Christina kalm.

— Ja, edele gebiedster, Agrippina zocht eerst uw verwijdering, doch daar ze hiertoe

geen genoegzame reden kon inroepen, beschuldigde zij u het Romeinsche volk te hebben opgeruid en Pallas door de kristenen te hebben laten ombrengen, gij zult sterven als kristen.

Groote verbazing teekende zich op het ge-laat van Christina.

— Heeft men Pallas gedood? vroeg zij. Dat zal geen kristenhand gedaan hebben.

— Hij werd niettemin met doorboorde borst op de plaats der strafuitvoering gevonden.

Een stilte volgde, die weldra werd verbroken door den slaaf:

— Hoor, men nadert, de soldaten des keizers komen u halen. Vlucht, vlucht, dierbare meesteres, anders is het onherroepelijk te laat.

Doch Christina maakte hiertoe geen aanstalten, een hemelsch licht bescheen haar ge-laat, haar mond prevelde een vurig gebed tot den Heer:

— Heb dank, o goede Jesus, bad zij, dat ik door mijn bloed mijn zonden uitwisschen en voor mijn godsdienst sterven kan.

Alhoewel Paulo ook ingewijd was in de leering der Nazareners, kon hij zulken verheven moed niet begrijpen; nogmaals drong hij aan tot de vlucht.

— Hierheen, dierbare gebiedster, smeekte hij, gij kunt langs deze geheime gang u nog redden van een verschrikkelijken dood. Uw afsterven zal tot niet baten, wij allen hebben u nog zoo zeer noodig.

Maar Christina antwoordde niet. Zij had het aangezicht naar de deur gekeerd en wachtte gelaten de gebeurtenissen af.

Paulo liep naar de deur en sloot ze; hij stak den sleutel in zijn zak en plaatste er zich voor.

— Zoo gij niet wilt, sprak hij bedaard, dan laat ik mij met u doorsteken.

— Dat ware een moord, riep Christina, het ware God om wraak roepen. Ga heen, Paulo, zoo ge de zaligheid uwer ziel lief hebt.

— Ik blijf, bromde Paulo, ik wil mijn leven duur verkoopen, men zal hier niet binnendringen dan over mijn lijk.

Hij haalde een langen dolk uit zijn kleederen te voorschijn en hield dien in de rechterhand.

Christina was als radeloos.

— Ga heen, ga heen, rampzalige, sprak ze. Ge kunt u immers niet verzetten tegen een ganschen troep soldaten. Ge zult u zelfmoorden.

Doch Paulo antwoordde niet meer, zijn oogen stonden strak in zijn hoofd en gaven een buitengewone krachtadigheid te kennen. Hij was met reuzenkrachten bedeed, zijn gestalte was groot en gespierd en meer dan een zou door zijn staal omkomen vooraleer men over zijn lijk zijn dierbare gebiedster vatten kon.

Maar Christina had een toga genomen, dezelfde die vóór den Marmertijnschen kerker met bloed was bevekt, zij hulde er haar slank lichaam in en liep met lang vlottende haren naar Paulo.

— Paulo! riep ze vol vertwijfeling, Paulo, ik gebied u in naam van Jesus-Christus van hier te gaan.

Doch ook die heilige bezwering had geen vat op de trouwe borst. Hij was te zeer door-drongen van 't menschelijk gevoel, de leering van Jesus had op dit ruwe karakter dezelfde uitwerking nog niet gemaakt als op de teer-gevoelige, beschaafde Christina.

Zijn neusvleugels gingen open en toe. Hij was een dier Bataven door een Romeinsch veldheer uit Moerenland meegebracht; zijn onstuimig, naar vrijheid hijgend karakter kreeg de bovenhand.

Lang reeds was hij in dienst van het keizerlijk pleegkind; Christina had door haar goedheid zulke betooverende kracht op hem uitgeoefend dat hij voor haar zich levend zou hebben laten villen en braden.

En nu was het oogenblik gekomen dat hij zijn dankbaarheid kon betuigen en de zachte behandeling van Christina vergelden.

Neen, hij zou niet wijken, men zou de vuile handen niet op de maagd leggen, liever hakte hij heel Rome omver.

— Paulo, herhaalde Christina met klem, terwijl men reeds op de deur klopte, ga heen, ik, uw meesteres, gebied het u.

Dit werkte.

Zoolang de maagd op een ander had beroepen, al was het zelfs op God, gehoorzaamde

de trouwe slaaf niet, maar nu zij haar recht als meesteres deed gelden, moest hij, tegen zijn wil, gehoorzamen.

Hij wierp een blik van onuitsprekelijk zielelijden op Christina, stak zijn wapen weer onder zijn kleeren en wischte een paar groote tranen uit zijn oogen.

Plotseling doorkliefde een lichtstraal zijn brein. Hij ging tot den wand, drukte op een onzichtbare veer en verdween door een opening in den wand.

— Vaarwel, trouwe borst, mompelde Christina. We zullen elkander in het eeuwig rijk der Hemelen weervinden.

Het geklop op de deur werd dringender.

De maagd aarzelde geen oogenblik meer, zij wilde de deur openen maar bemerkte dat Paulo den sleutel had meegenomen.

Zij knielde en bad vurig.

Ongeduldig geworden, aarzelden de soldaten nu niet langer meer; hare slagen deden het paleis op zijn grondvesten schokken en eenige stonden nadien viel de deur met dreunend geweld in.

— Wacht me hier, beval een stem.

De soldaten traden achteruit om op eenige stappen vandaar post te vatten.

Publius alleen trad het vertrek der maagd binnen en raakte Christina met de hand aan.

Het meisje rilde en keek op.

— Wat wilt ge? vroeg zij.

— In naam des keizers moet ik u gevangen nemen, sprak Publius.

— Doe met mij wat ge wilt.

— En u ter dood brengen, voegde hij er bij. Er volgde een korte stilte.

Daarop hernam Publius het woord. Zijn stem klonk valsch toen hij de volgende woorden sprak:

— Christina, ik kan u echter redden, zoo gij een voorwaarde vervult.

Hetzelfde stilzwijgen.

Publius vervolgde:

Eén voorwaarde slechts kan u van den dood vrijwaren... Ze is voor u gemakkelijk uit te voeren.

— Is het de keizer die u zulks laat zeggen? vroeg Christina.

— Neen. Ik kreeg bevel u zoo spoedig mogelijk om het leven te brengen. Doch ik bent thans machtig en kan alleen u redden.

— Volbreng het bevel van den keizer.

— Ik heb gedacht, vervolgde de hoofdman, dat het schande zou zijn een zoo jong en schoon meisje te doodden. Daarom doe ik u een voorstel: Schenk me uw liefde, word de mijne, en gij zijt gered.

Christina richtte kalm haar blikken op den hoofdman. Zij schrikte voor de wilde uitdrukking zijner oogen, een rilling greep haar van het hoofd tot de voeten aan. Zij voelde dat een ander gevaar haar dreigde, tienmaal erger dan de dood.

Zij wilde opstaan, maar Publius hield haar tegen.

— Luister naar mij, schoone Christina, wanneer gij mijn voorstel weigert, dan is het met u gedaan. Binnen eenige stonden zult gij een lijk zijn. Uw zoo schoon jong leven, dat nog zooveel kan genieten, zal worden afgesneden. Schenk het mij, geef me een kus, een enkele slechts en ik zal u redden.

Voor de tweede maal deed Christina een beweging om op te staan, maar Publius wilde haar in zijn armen vatten en aan zijn borst sluiten.

Christina liet een schreeuw van angst. Zij worstelde als een wanhopige.

Publius beloerde zijn prooi met wilde blikken. Zij bevond zich daar, zoo dicht bij hem, in zijn macht. Het bloed kookte wild door zijn aders, zijn borst sloeg van drift.

Hij had slechts de hand uit te steken om haar in zijn macht te houden, doch hij rekende zonder de krachtadigheid der maagd.

De vernedering en schaamte, die Christina onderging, verwekten een ander gevoel, dat zou oplaaien in niet te blusschen vlammen; de verontwaardiging overmeesterde haar, schonk haar reuzenkrachten.

— Weg, helsche Publius, kreet ze wanhopig, weg, vuige mensch. Soldaten, hierheen, hierheen, op bevel van den keizer.

Ook Publius, die zag dat zijn plan mislukt was, kreeg zijn koelbloedigheid terug en riep de soldaten der lijfwacht.

Het gevaar was geweken. Christina ademde vrijer. Zij stak de handen naar de krijgslieden uit, en zei:

— Romeinen, doet uw plicht en volbrengt het bevel van uw keizer. Ik stel mij te uwer beschikking. Dat de goede God u den moord vergeve.

De maagd stond daar zoo schoon, de gloed, die uit haar oogen straalde, was zoo overweldigend, dat de soldaten aarzelden om de hand aan het meisje te slaan.

Doch Publius riep hen tot de werkelijkheid terug. Barsch klonk zijn bevel:

— Bindt haar en brengt haar naar het voorplein.

Ditmaal was het gedaan met Christina. Woest vielen de ruwe handen der Romeinen op haar neder en ze werd meegesleurd naar bedoelde plaats.

Wat drong de zon helder en vroolijk door het atrium en op het voorplein!

Welk een gezang en gejubel stegen er in de natuur uit duizenden kelen op!

Hoe zong alles van liefde en leven, van warme en zalige vreugde.

Hoe wonderlijk zoet streelden de zilveren stralen de lange, zwarte haarlokken der zuivere maagd!

En Christina zuchtte. Zij zou vaarwel zeggen aan dit alles; vaarwel aan het jonge leven dat zich zoo rooskleurig, zoo helder voor haar aan den horizon afteekende.

Gisteren nog was zij het machtige pleegkind van den keizer, heden een arme ter dood veroordeelde, overgeleverd aan de brutaliteit van lieden die gisteren nog voor haar in het stof kropen.

Zij zuchtte onwillekeurig, doch het gevoel van smart overheerschte haar niet lang. Zij sloeg de schoone oogen ten Hemel en bad:

— Heere Jesus, Uw heilige wil geschiede!

Eensklaps wuifde er in de lucht een zwirkend geruisch. Een gansche troep duiven streek met gestreken vleugels neer, fladderde met zoet gekir om het hoofd der maagd en zette zich op haar schouders neder.

Het waren de duifjes, die Christina elken morgen te eten gaf, die bij haar verschijnen

iederden dag naar haar toevlogen, om de kruimeltjes uit haar hand te pikken, de graantjes uit den toegestoken mond te halen.

En nu vlogen zij als gewoonlijk om haar heen, kirden van vreugde en raakten haar met zachten vleugelslag de wangen.

Helaas, helaas, wie zou de arme diertjes in 't vervolg oppassen, te eten geven!

— Mijn duifjes, lachte Christina droef, mijn lieve duifjes, heden heb ik niets meer, heden kan ik u niet meer te eten geven. Doch dadelijk, dadelijk zult ge mijn ziel ontmoeten als een blanke duif en ik zal met u opfladderen ten hooge, naar den oneindigen blauwen Hemel.

Zij streelde er enkele, en een groote die boven haar hoofd vloog en op haar schouder neerstreek, fluisterde zij toe:

— U, mijn diertje, had ik bijzonder lief, omdat gij van de blankste reinheid zijt, u heb ik eens uit de klauwen van een sperwer gered, uw wit borstje was gansch met bloed besmeurd. Ge beschouwdet me toch zoo dankbaar met uw roode oogjes, ge bleeft me steeds zoo'n trouw betoonen. Nu is het de laatste maal dat ik uw wit kopje zal streelen, uw zilveren vlerken zal aaien. Ik ga het eeuwige rijk in, Christina zal u voortaan gezelschap houden in de oneindige verten.

Het scheen de duifjes zoo verwonderlijk toe dat ze ditmaal, tegen de gewoonte in, niets te eten kregen. Zij kirden droef, vlogen toen omhoog om opnieuw neer te strijken en de maagd met hun vroolijk geklapwiek te verwittigen dat het etensuur geslagen was.

Doch Satan waakte. Hij kon niet lijden dat de maagd in haar laatste stonden nog vreugde geschonken werd.

Woedend sloeg Publius met zijn speer onder de arme diertjes en velde er een koppel neer.

Christina weende.

Ach, wat waren de menschen toch wreed.

— Bind haar aan den pilaar! beval Publius, en slaat een doek voor haar oogen.

— Het is niet noodig! zei Christina, ik zal den dood kalm in de oogen zien.

Heer Jesus, vervolgde zij, neem me in Uw

genade op. Neem mijn leven aan als zoenoffer voor de boosheid dezer menschen. Vergeef het hun, want ze weten niet wat ze doen.

Achter haar werd een gesnik vernomen.

De maagd keerde zich om en bemerkte een slavine, met de witte toga over haar gelaat en weenend als een kind.

— Dierbare Cyprilla, sprak Christina, ween niet over mij, binnen enkele stonden zal ik dit aardsche leven met het eeuwige verwisseld hebben. Zeg den vrienden, den broeders in Jesus, dat ik voor onze zaak sterf en groet hen van wege de arme Christina.

— Vooruit er mee! hilde Publius. Steekt haar neer, wachten!

Maar niemand roerde zich. De soldaten waren allen getroffen door de schoonheid der maagd en door hare gelatenheid. waarom ze haar met hun Goden van den tempel vergeleken.

Ziende dat zijn bevel niet werd uitgevoerd, knarste Publius de tanden en stiet, in een aanval van woesten waanzin, zijn speer in den rug der arme maagd.

Christina wankelde, draaide op zichzelf, sloeg met de armen en viel als een massa, zonder een woord te uiten, achterover op den grond.

De soldaten keken verdwaasd toe, Cyprilla snikte, Publius bleef als ontzet met de speer in de hand staan, terwijl de duifjes rond de maagd fladderden en klaagden in weenend gekir om Christina die toch zoo goed voor haar was geweest.

— Ellendige schurken! brulde een ruwe stem. Bandieten, die niet waard zijt gesteenigd of door het vuur verteerd te worden. Heeft men de barbaarsheid ooit zóó ver zien drijven. Gij, verworpelingen van een schurkenvolk, honden die een arme maagd van achter aanvalt en doodt. Driemaal gevloekte wezens, dat uw gebeente tot den laatsten dag langzaam rotte en verga.

Hij die zoo stout sprak was de oude Barbillus, de reusachtige bedelaar van het eiland Bajea, die nogmaals te voorschijn trad als de wreker der onschuld en het blanke wapen

zwaaide als de wrekende engel van Senacharib.

Hij knielde bij Christina neer en bad, terwijl hij spijtig de hand tegen het hoofd sloeg:

— Te laat! Te laat! Ik ben te laat gekomen. Ach, ik moest het nochtans weten dat men de heiligschennende hand op u zou leggen. Zie, het arme meisje eens, 't is zonde, zoo'n jeugd, zoo'n bloed... Ach God, ach God, waarom verdelgt gij het ellendig gespuis niet dat u sedert eeuwen in het gelaat spuwt.

Hij lei zijn oor op het hart van Christina en een glans van vreugde rees over zijn gelaat. Zonder zich verder nog om de soldaten of zijn smart te bekommeren, nam hij het meisje met de teederheid eener moeder op, wikkelde ze in zijn toga en verwijderde zich angstvallig met haar.

Het tooneel was zoo vlug afgespeeld dat Publius en zijn soldaten er zich geen rekenenschap van geven konden en, alvorens Publius het bevel uitgalmde den bedelaar te vervolgen, was deze reeds aan den omdraai van het paleis verdwenen.

— Zet hem achterna! riep Publius, drijft hem het koude staal in de ribbenkast, slaat hem neer als een hond. Loopt dan toch, bij Jupiter, loopt heen of ik laat u allen in de boeien klinken.

Hij gaf zelf het voorbeeld en zette het op een loopen, de gansche bende volgde met kletterende wapens, die blonken in de gouden stralen der morgenzon.

— Staat! klonk plotseling een stem als een donder. Staat.

Op hetzelfde oogenblik vloog Publius tien stappen verder tegen den grond, met de beenen in de hoogte, terwijl de speer hem met kracht ontruikt werd. De Romeinsche soldaten stoven uiteen als kaf voor den wind, want een soort van God scheen hen neer te bliksemen.

Dat soort God was niemand anders dan Paulo, de slaaf van Christina, die, ziende dat zijn meesteres zou vermoord worden, op de gedachte was gekomen den ouden Barbillus te verwittigen.

Hij kende dezès schuilplaats. Hij moest zich in het huis der kristenen bevinden; doch

daar gekomen vernam Paulo dat de bedelaar naar het doodenveld was gegaan.

De slaaf stooft hierop als een wervelwind over de brug van den Tiber, het Circus voorbij, naar de plaats waar vijfhonderd ongelukkigen geslachtofferd werden, terwijl hij de bewoners van het huis in den diepsten angst achterliet.

Op den berg vindt hij inderdaad den ouden bedelaar, die een voor een de lijken bezocht en vrij lucht gaf aan zijn uitvallen tegen de menschen.

— Barbillus! riep de slaaf.

De bedelaar keerde zich om.

— Wat is er? vroeg hij barsch.

— Kom spoedig mee!

— Waarom? Moet ik vluchten?... Dat doe ik niet. Ik gaf Pallas loon naar werken en vind den hond niet meer. Ik zal niet goed hebben toegestooten... Doemnis, wat is dat hier een treurig schouwspel.

En de oude veegde een paar groote waterlanders weg.

— Kom spoedig, hernam de slaaf ongeduldig. Christina is in gevaar. De soldaten hebben bevel gekregen om haar te vermoorden.

— Wat!...

Het overige bleef steken, de keel van den oude scheen als toegeschroefd.. Deze tijding wierp hem met krachtige hand omver.

— Talm niet langer, Barbillus, smeekte de

reus, anders mocht het te laat wezen. Kom spoedig mee.

Barbillus sprak geen woord. Hij volgde den slaaf met een vlugheid, die de Romeinen van verbazing sloeg.

Hij klemde de lippen op elkander, als een mensch die zijn tranen wil weerhouden. Zijn onderkin trilde, hij was toch zoo angstig te moede.

Eensklaps bleef hij staan, hij vatte Paulo bij den arm en vroeg hem smeekend:

— Zeg mij, vriend, dat Christina niet in gevaar verkeert, zeg mij dat gij de zaak overdrijft en men geen misdadige hand op haar leggen wil.

Paulo maakte zich ongeduldig. Hij had een vloed van scheldwoorden naar Barbillus hoofd kunnen werpen en hem de woede en ongeduld in het aangezicht kunnen slaan.

— Kom mee, bij den bliksem, oude, kom mee. Loop totdat de beenen u onder het lijf vallen, want ik zeg u, dat de vloek des Hemels u treffen zal, zoo gij te laat komt.

— Is het dan toch waar? kermde Barbillus.

En voort ging de rit in niet te weerhouden snelheid.

— Indien hij maar niet te laat komt! bromde Paulo.

En de arme man kwam te laat.

Nu liep hij naar de zee om zijn dierbaren schat te verbergen.

HOOFDSTUK VI

OP ZEE

Rome ontwaakte.

Het was niet dezelfde loomheid, die de patriciërs langzaam uit het bed deed glijden, noch het luie geeuwen der halve sluimering; er was ditmaal iets koortsig in het opstaan.

Mannen en vrouwen kwamen vlugger naar beneden en raadpleegden de slaven die vóór het morgenkrieken reeds te been waren.

Allen moesten het hoofd schudden.

Er was niets bijzonders gebeurd. De nacht was even kalm als voorheen voorbijgeleden

op zijn donkeren, door zwarte paarden gespannen wagen.

— Niets gebeurd?

— Neen!

Hoe wonder toch. Vanwaar dan die algemeene gejaagdheid, die een groot voorval na zich sleept; van waar dan die bonsende harten, dat angstig gevoel, dat de borst neep en het ademhalen zwaarder maakte?

Vanwaar?

Luistert, Romeinen. De koperen galmen

der bazuinen dreunen door uw Godenstad; de herauten kondigen met luider stem de tijding aan, dat gij u allen op een nieuwe keizerin beroemen moogt.

De vrouw, die de goddelijke keizer tot gemalin heeft verkozen, is van edelen bloede. Gij moogt er fier op zijn, Romeinen, in die vrouw gloeit de ziel der Cesars, die het Heilige Rijk stichtte. De keuze van Claudius was goed gevallen.

« Heden, op den middag, wanneer de zon hare heete stralen bijna loodrecht op de aarde zal zenden, zal keizer Claudius in den echt treden met Agrippina, de jonge dochter van den grooten Germanicus en Agrippina de oude. Heil en zege zij het jonge echtpaar ten deele ».

Dat was de tijding, waarmee Rome ontwaakte.

Bij het vernemen derzelve viel er een pak van veler harten. O, het gold slechts een huwelijk, was er reden om bang en vreesachtig te zijn?

En toch wilde bij anderen dat zware gewicht niet van de borst kantelen.

— Er zullen ellendige tijden aanbreken! zeiden deze pessimisten, terwijl zij bedenkelijk het hoofd schudden.

— Er hangt een bloedgeur in de lucht, mompelden er anderen.

En weldra lekte het uit dat de eerste daad van Agrippina was geweest het vermoorden der blanke Christina; haar huwelijk werd gedrenkt met het bloed van de lievelinge der Romeinen.

Want Christina was door ieder geliefd, en toen de armen van Rome de vreeselijke tijding vernamen, barstten zij in luide jammerklachten los.

— Bah! zeiden degenen die het koelbloedigst schenen, zij heeft wat zij verdient, zij moest zich maar niet blootstellen aan den omgang met samenzweerders.

— Het is de beschikking der Goden, verklaarden anderen.

En allen berustten er in. Het was der Goden wil, en wat vermochten de arme stervelingen hiertegen.

Doch de armen en slaven vroegen dat de lijkverbranding met groote plechtigheid zou geschieden. Allen wilden de laatste eer gunnen aan het meisje, dat door haar goedheid en milddadigheid aller vriendin was geworden.

— Het lijk is spoorloos verdwenen! ronkte daarop de tijding.

En ditmaal nog was zulks waar, en hierom zullen we den loop der gebeurtenissen volgen.

Toen Paulo met enkele slagen de geheele lijfwacht had uiteengedreven en, als wrekende God, verscheidene der heiligschenners hun gruweldaad met den dood had doen betalen, toen Publius was opgesprongen en zijn trawanten had bevolen den waanzinnigen slaaf gevangen te nemen toen ook trad er iemand tusschen beiden die de ontsteltenis nog vermeerderde.

— Laat af! beval een gezaghebbende stem.

Paulo liet van schrik de vreeselijke speer op den grond vallen. Publius knielde vreesachtig neer en de soldaten sloegen de handen voor 't gelaat.

Het was de keizer.

— Waar is Christina! riep Claudius, terwijl hij over gansch zijn lichaam beefde. Wat heeft men met mijn dierbaar kind gedaan?

Paulo kwam nader en viel voor zijn keizer op de knieën.

— Genadige keizer, stamelde hij, daar op deze roode plek heeft ze gelegen, de duiven treuren om hun lieve meesteres en Paulo was zoo uitzinnig van smart dat hij onder die honden geslagen en er verscheidenen gedood heeft.

— Waar is mijn dierbaar kind? Wie was de moordenaar? Waar is het bevel dat men haar ter dood brengen moest?

Nu trad Publius vooruit en overhandigde den keizer het door hem eigenhandig onder teekend vonnis.

Claudius sloeg de handen voor zijn oogen en weende bitter.

— Wat heb ik gedaan! kermde hij. Grooten Goden, ontfermt u mijner.

En zich opnieuw tot Paulo wendend, vroeg hij:

— En waarheen heeft men het lijk gevoerd,

waar bevindt zich thans het stoffelijk overschot dergene die ik hier op aarde het meest beminde ?

— Verheven gebieder, sprak Paulo, ditmaal met vaster stem, een vreemdeling, bij ons allen onbekend, heeft het lijk meegenomen. De soldaten wilden hem achterna snellen doch ik heb zulks belet.

De keizer schudde verdrietig het hoofd.

— Zij is in goede handen, genadigde keizer, vervolgde Paulo, men zal haar een heerlijke begrafenis bereiden.

Dit was balsem op het doorreten gemoed van den keizer, die zich een oogenblik de haren uit het hoofd had gerukt om het doodvonnis dat hij onderteekende.

De booze geest, die hem beheerschte, zou hem weldra ook de smart over den dood van zijn pleegkind doen vergeten.

Er werd een hand op zijn schouder gelegd, en toen de keizer zich omkeerde bevond hij zich tegenover Agrippina.

— Het is de wil der Goden, Claudius, sprak zij zacht. Bekommer er u dus niet meer over. Geef u thans heel en al over aan de vreugde van ons huwelijk. Kom.

Maar vooraleer de vorst zich verwijderde, ging hij naar Paulo en zeide hem:

— Gij zijt een moedig man, en om uw moed te beloonen ontsla ik u uit de slavenbanden, Paulo, gij zijt vrij.

De vrijgelaten slaaf sprak geen woord. Liever had hij als slaaf willen sterven indien hij Christina uit den dood had kunnen opwekken.

Hij boog en ging zwijgend heen.

Dien dag, op het gestelde uur, hadden de feestelijkheden van het huwelijk van den keizer met Agrippina plaats.

De Senaat en de patriciërs brachten de nieuwe getrouwden hun hulde; allen evenwel hadden een voorgevoel dat het ook met den keizer slecht eindigen zou en dat verscheidene hunner privilegiën zouden gekrenkt worden onder de regeering der nieuwe keizerin.

Daarom verlieten zij, zoo spoedig de huwelijksplechtigheid was afgelopen, het paleis en sloten zich in hun woningen op.

Wij zullen de Romeinen met hun verschil-

lende gevoelens van wee en vreugde eenige stonden verlaten, om den ouden Barbillus op te zoeken, die zich met de arme Christina voortspoedde.

Met wonderbare vlugheid vloog hij den Kapitolijschen berg af en richtte zich naar den Tiber.

Op een verborgen plaatsje, een paar uren van de stad, legde hij zijn dierbaren schat op den oever van den stroom, die zijn blauwe wateren kalm heenstoeide.

Barbillus bukte voorover en haalde uit het hooge roet een bootje te voorschijn, dat hij met forsche hand meesleepte en in het water liet glijden.

Hij bond het met een touw aan een grooten steen vast, nam zijn last weer op en bracht dien met duizenden voorzorgen beneden in de boot; hij lei haar hoofd op zijn toga, nam de riemen en liet zich zachtjes met den stroom meedrijven naar de zee.

De ouderling was door de gebeurtenissen diep geschokt. Alles was zoo snel op elkander gevolgd, de feiten kwamen zoo verschrikkelijk voor hem dat ze zijn verbeelding te boven gingen.

Uren lang liet hij zich door het water meevoeren, terwijl zijn blik in het onbestemde treurde en zijn geest wegdreef op de vleugels der verbeelding.

Geen geluid kwam er over zijn lippen, geen woord ontviel zijn mond; hij scheen als met stomheid geslagen en zelfs niet meer te denken op den dierbaren schat dien hij met zich voerde.

Het bootje dreef langs den breedten stroom naar de Thyrrheensche zee en de oude gaf geen acht op de hem voorbijsnellende vaartuigen, die een stond bleven zwenken en stil liggen bij de zonderlinge verschijning van den bedelaar met het lijk.

De wind stak heviger op, de baren dansten hooger, het witte schuim spatte wijder en krachtiger; het bootje danste op en af, dreef als een spookgevaarte bliksemsnel over de golven.

Toen een groote baar haar melkwit nat

over het bootje stuwde en den oude in het ge-
laat kletste kwam deze tot bezinning.

Hij zag in 't rond en scheen alles te begrij-
pen.

Ijlings nam hij de spanen en bracht zijn
broos vaartuig, een notendop op den onmeet-
lijken plas, in 't goede vaarwater.

Doch het scheen te laat.

Barbillus bemerkte nu eerst, tot zijn grooten
schrik, dat de hemel met zwarte wolken be-
dekt was, dat de wind als een hellegeest blies,
dat de baren zich torenhoog verhieven en op
elken top een demon de armen zwaaide en
daarop met huilend gejammer in den afgrond
stortte.

Nergens was nog land te ontdekken.

Hoeveel uren hij gedreven had kon hij niet
met zekerheid bepalen. De zon was reeds on-
der, de duisternis viel zwart neer en hij be-
vond zich alleen op die oneindige zee, met die
huilende geesten om zich heen, met het lijk
der dierbare maagd vóór zich; met die ontel-
bare kolken en afgronden die nu eens vrees-
lijk hun grooten muil openzetten om hem te
verslinden, dan weer zich sloten met dreunend
geweld.

Feller blies de wind en rende met ingedoken
borst, van hevigen toorn zijn rug krullend,
over de baren.

Wat zou er met den ouderling geschieden?

Zijn bootje zou ergens tegen een klip ver-
brijzeld worden of door de baren verzwolgen
worden. Hij zou vergaan met zijn dierbaren
schat, dien hij den ruwen Romeinen ontstal.

Wat kon het den bedelaar deren. Hij had
zijn toestand overwogen en zich tot den dood
voorbereid.

Hij keek naar Christina en het scheen hem
dat een gouden glans om haar hoofd straalde.
In bewondering knielde hij neer, vouwde de
handen samen en riep in zijn bewondering al
de Goden aan die hem in het geheugen kwa-
men.

— O, God van Christina, bad hij eindelijk,
Gij, die door zulke goede schepselen wordt
geloofd en aanbeden, geef dat ik met mijn
last in goede haven verzeil.

En toen lei hij zich plat naast het meisje
neer, want de wild jagende golven dreigden
hem telkenmale uit het bootje te lichten.

Hoe lang hij daar lag wist hij niet; hij hoor-
de den storm heviger en heviger opsteken en
sloot de oogen.

Doch een wonderlijk voorval greep op het-
zelfde nietige vaartuigje plaats.

Christina ontwaakte uit haar doodsluimer.
Het wapen dat Publius in haar lichaam had
gestooten deed haar veel bloed verliezen, maar
trof haar niet doodelijk.

Het bloedverlies had haar uitgeput en zij
was in een lange, lange zwijm gevallen, waar-
bij het hart nauwelijks klopte, een zwijm die
den dood geleek.

De kilheid van het water, het gerucht der
klotsende baren, de bewegingen van het boot-
je werkten gunstig.

In een ander geval ware zij onvermijdelijk
gestorven, doch thans deed het zilte water
haar herleven.

Een donderslag deed het heealal dreunen.
De maagd opende zachtjes de oogen en zag
op.

Zij kon niets onderscheiden. Het gerucht
dat om haar heerschte scheen haar zoo vreemd
en zoo vervaarlijk dat zij zich te midden der
hel waande. Zij sloot de oogen weer dicht en
viel voor de tweede maal in een zware be-
zwijming.

Wij zullen het bootje en de twee wezers die
het droeg aan de zorgen van het noodlot over-
laten, om ons op een ander gedeelte der woel-
lige zee te verplaatsen.

Op eenige mijlen afstand van het eiland
Bajea worstelde met de woedende zee een
prachtige boot, een *triremis*. De roeispanen der
talrijke bemanning, op drie trapsgewijze bo-
ven elkander geplaatste banken gezeten,
plonsten en plasten in het water en dwongen
het vaartuig, met onweerstaanbaar geweld,
door de wilde golven te klieven.

Een dik mannetje bevond zich naast het
roer en hield zich met beide handen aan het
ijzerwerk vast, terwijl hij van tijd tot tijd een
diepen zucht slaakte.

Werktuigelijk voldeed de Romein aan dit bevel; hij nam zijn dolk, sneed de touwen los en liet Stephanus zachtjes op den grond zakken.

De droeve stoet der Nazareners trok door de stadspoorten (atl. 4).

Toen nam Barbillus, die sterk scheen als de God der kracht, de touwen, pakte den soldaat met de eene hand bij de borst, terwijl hij met de pandere hand het touw om zijn midden sloeg en tegen het kruis snoerde.

KEIZER NERO

OF DE

eerste martelaren van het Christendom

BEWERKT DOOR

LODEWIJK VAN LAEKEN

NATIONALE DRUKKERIJ
St-Willebrordsstraat, 57 Antwerpen.

1902.

INHOUDSTAFEL.

Hoofdstuk.	bladz.
I	1
II	14
III	27
IV	49
V	65
VI	77
VII	94
VIII	104
IX	120
X	133
XI	145
XII	160
XIII	172
XIV	183
XV	199
XVI	219
XVII	228
XVIII	245
XIX	256
XX	263
XXI	270
XXII	277
XXIII	296